

HOÁ HỌC LÀ GÌ?

Là hoá học nghĩa là chai với lọ
Là bình to, bình nhỏ ... đủ thứ bình
Là ống dài, ống ngắn xếp linh tinh
Là ống nghiệm, bình cầu xếp bên nhau như hình với bóng

Là hóa học nghĩa là làm phản ứng,
Cho bay hơi, ngưng tụ, thăng hoa
Nào là đun, gạn, lọc, trung hòa
Oxi hoá, chuẩn độ, kết tủa

Nhà Hoá học là chấp nhận “đau khổ”:
Đứng run chân, tay mỏi lắc, mắt mờ
Nhưng tìm ra được triệu chất bất ngờ
Khiến cuộc đời nghiêng mình bên Hoá học...

BÀI CA KÍ HIỆU HOÁ HỌC.

Ca là chú Can xi
Ba là cậu Bari họ hàng
Au tên gọi là Vàng
Ag là Bạc cùng làng với nhau
Viết **Đ**ồng **C** trước **u** sau
Pb mà đứng cùng nhau là Chì
Al đấy tên gì?
Gọi Nhôm bác sẽ cười khì mà xem
Cacbon vốn tính nhọ nhem
Kí hiệu **C** đó bạn đem nhóm lò
Oxy **O** đấy lò dò
Gặp nhau hai bạn cùng hò cháy to
Cl là chú Clo
Lưu huỳnh em nhớ viết cho **S** (ét siø).
Zn là Kẽm khó gì
Na tên gọi Natri họ hàng
Br ghi thật rõ ràng
Brom tên đó cùng hàng Canxi
Fe cũng chẳng khó chi
Gọi tên là Sắt em ghi ngay vào
Hg chẳng khó tí nào
Thủy ngân em đọc tự hào chẳng sai

...
Bài ca xin nhắc hồi ai
Học chăm nhớ kĩ kéo hoài tuổi xuân.

BÀI CA HOÁ TRỊ I

Ka li (**K**), Iốt (**I**), Hidro (**H**),
Natri (**Na**) với Bạc (**Ag**), Clo (**Cl**) một loài
Là hoá trị một (**I**) em ơi!
Nhớ ghi cho kĩ kéo hoài phân vân
Magiê (**Mg**), Kẽm (**Zn**) với Thuỷ ngân (**Hg**)
Oxi (**O**), Đồng (**Cu**), Thiếc (**Sn**), thêm phần Bari (**Ba**)
Cuối cùng thêm chữ Canxi (**Ca**)
Hoá trị hai (**II**) nhớ có gì khó khăn?
Anh Nhôm (**Al**) hoá trị ba lần (**III**)
In sâu vào trí khi cần nhớ ngay.
Cacbon (**C**), Silic (**Si**) này đây
Là hoá trị bốn (**IV**) chẳng ngày nào quên.
Sắt (**Fe**) kia lắm lúc hay phiền?
Hai (**II**), ba (**III**) lên xuống nhớ liền nhau thôi!
Lại gặp Nitơ (**N**) khổ rồi!
Một (**I**), hai (**II**), ba (**III**), bốn (**IV**) khi thời lên năm (**V**)
Lưu huỳnh (**S**) lắm lúc chơi khăm:
Xuống hai (**II**), lên sáu (**VI**), lúc năm thứ tư (**IV**)
Phốt pho (**P**) nói đến khu khu
Hỏi đến hóa trị thì ừ rằng năm (**V**)
Em ơi cố gắng học chăm
Bài ca hoá trị suốt năm cần dùng!

BÀI CA HÓA TRỊ II

Hidro (**H**) cùng với liti (**Li**)
Natri (**Na**) cùng với kali (**K**) chẳng rời
Ngoài ra còn bạc (**Ag**) sáng ngời
Chỉ mang hoá trị I thôi chớ nhầm
Riêng đồng (**Cu**) cùng với thuỷ ngân (**Hg**)
Thường II ít I chớ phân vân gì
Đổi thay II, IV là chì (**Pb**)
Điện hình hoá trị của chì là II
Bao giờ cùng hoá trị II
Là ôxi (**O**), kẽm (**Zn**) chẳng sai chút gì
Ngoài ra còn có canxi (**Ca**)
Magiê (**Mg**) cùng với bari (**Ba**) một nhà
Bo (**B**), nhôm (**Al**) thì hóa trị III
Cacbon (**C**) silic (**Si**) thiếc (**Sn**) là IV thôi

Thế nhưng phải nói thêm lời
 Hóa trị II vẫn là nơi đi về
 Sắt (Fe) II toan tính bộn bề
 Không bền nên dễ biến liên sắt III
 Phốtpho III ít gặp mà
 Photpho V chính người ta gặp nhiều
 Nitơ (N) hoá trị bao nhiêu ?
 I , II, III , IV phần nhiều tới V
 Lưu huỳnh lắm lúc chơi khăm
 Khi II lúc IV , VI tăng tột cùng
 Clo Iot lung tung
 II III V VII thường thì I thôi
 Mangan rắc rối nhất đời
 Đổi từ I đến VII thời mới yên
 Hoá trị II dùng rất nhiều
 Hoá trị VII cũng được yêu hay cần
 Bài ca hoá trị thuộc lòng
 Viết thông công thức để phòng lãng quên
 Học hành cố gắng cần chuyên
 Siêng ôn chăm luyện tất nhiên nhớ nhiều

NGUYÊN TỬ KHỐI CÁC NGUYÊN TỐ I

Hidro (**H**) là một (**1**)
 Mười hai (**12**) cột Cacbon (**C**)
 Nitơ (**N**) mười bốn tròn (**14**)
 Oxi (**O**) trắng mười sáu (**16**)
 Natri (**Na**) hay lấu tấu
 Nhảy tót lên hai ba (**23**)
 Khiên Magiê (**Mg**) gần nhà
 Ngậm ngùi nhận hai bốn (**24**)
 Hai bảy(**27**) - Nhôm (**Al**) la lớn:
 Lưu huỳnh (**S**) giành ba hai (**32**)!
 Khác người thật là tài:
 Clo (**Cl**) ba lăm rưỡi (**35,5**).
 Kali (**K**) thích ba chín (**39**)
 Can xi (**Ca**) tiếp bốn mươi (**40**).
 Năm lăm (**55**) Mangan (**Mn**) cười:
 Sắt (**Fe**) đây rồi năm sáu (**56**)!
 Sáu tư (**64**) - Đồng (**Cu**) nổi câu?
 Vì kém Kẽm(**Zn**) sáu lăm(**65**).
 Tám mươi(**80**)- Brôm(**Br**) nằm
 Xa Bạc (**Ag**) -một linh tám (**108**).
 Bari (**Ba**) buồn chán ngán:
 Một ba bảy (**137**) ích chi,
 Thua người ta còn gì?

Thủy ngân (**Hg**) hai linh mốt (**201**)!
Còn tôi: đi sau rớt....

BÀI CA NGUYÊN TỬ KHỎI II

137 Bari

40 là chú Canxi họ hàng

197 là Vàng

200 lẻ 1 là chàng Thủy ngân

Kali ba chục chín đơn

Hidro là 1 phân vân làm gì

16 của chú Oxi

23 ở đó Natri đúng rồi

Lưu huỳnh ba đứng hai ngời

32 em đọc một lời là ra

64 Đồng đây chẳng xa

65 là kẽm viết ra ngay liền

Bạc kia ngày trước đúc tiền

108 viết liền là xong

27 là bác Nhôm “xoong”

56 là sắt long đong sớm chiều

Iot chẳng phải phiền nhiều

127 viết liền em ơi

28 Silic đến chơi

Brom **80** (tám chục) tùy nơi ghi vào

12 của Cacbon nào

31 của photpho gào đã lâu

Clo bạn nhớ ghi sâu

35 phẩy rưỡi lấy đâu mà cười

Bài ca xin nhắc mọi người

Học chăm chó có chây lười mà gay.

ĐÓ VUI VỀ HÓA HỌC

1. Kí hiệu 2 chất viết ra

Này là thằng bé, đây là bố, cha.

Tình cò ghép lại thành ra

Nước nhỏ Châu Mĩ, đảo xa anh hùng?

2. Tên hiệu giống dáng nước Nam